

ע"פ 50248/06/20 - ג' ב', מ' ב' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 50248-06-20 ואח' נ' מדינת ישראל
לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד
כבוד השופט גיל דניאל
כבוד השופט יובל ליבדרו

המערערים:

1. ג' ב'

2. מ' ב'

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

מהות הערעור: ערעור על פס"ד של בית משפט השלום בבאר שבע (כבוד השופט יואב עטר)
בת.פ. 68732-01-18 מיום 11.5.20.

נוכחים:

המערערים וב"כ עו"ד סוזי שלו

ב"כ המשיבה עו"ד תהילה גלנטה

פסק דין

המערערים הורשעו לאחר שמיעת הוכחות, בעבירות של הסגת גבול; תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש; ותקיפת הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות (ע"י שניים או יותר). המערער 2 הורשע גם בעבירת איומים שיוחסה לשני המערערים והמערער 1 זוכה ממנה.

בהכרעת הדין תואר שהמערערים, שהם אחים, כעסו על אביהם על כך שהגיע למסיבת יום הנישואין של אחיו (דודם של המערערים), למרות שהוא פגע באמם המנוחה של המערערים. על רקע זה, הם ארזו את הבגדים של אביהם, נסעו לבית הדוד, והניחו את הבגדים בחצר הבית, כאקט המבטא את סילוק האב מאיתם והעברתו לגור בבית הדוד. קודם לכן, המערער 1 התקשר לדוד, הוא המתלונן, ואיים עליו באומרו כי הוא הולך למות ולא ימצאו את גופתו. כשהמערערים הניחו את בגדי אביהם בחצר בית המתלונן, אשת המתלונן הבחינה בנעשה וקראה למתלונן. התפתח ריב קולני, במהלכו הצדדים עלבו אלה באלה והמתלונן כינה את אמם המנוחה של המערערים זונה. בתגובה לכך, נכנסו המערערים לחצר בית המתלוננים והיכו את המתלונן באגרופים, ותוך כדי כך דחפו את המתלוננת מספר פעמים, וגרמו לנפילתה.

המתלון דימם מאפו וסבל כאבים בחלקי גופו ורגישות בתנועה ובמישור.

בית המשפט עמד על חומרת העבירות; על הערכים המוגנים בהן; על נסיבות ביצוע העבירות; ועל מדיניות הענישה הנוהגת; וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל. והטיל על כל אחד מהמערערים 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים על תנאי, קנס בסך 3,500 ₪, פיצוי למתלון בסך 8,500 ₪, ופיצוי למתלוננת בסך 2,500 ₪.

מכאן הערעור.

תחילה, המערערים ערערו גם על הכרעת הדין, אולם הם חזרו בהם מחלק זה של הערעור והתמקדו בערעור על חומרת העונש.

ב"כ המערערים טענה שהעונש שהוטל על המערערים מחמיר איתם, בהתחשב בנסיבות המעשים והעושים וביקשה לבטל את רכיב המאסר בפועל. היא ציינה שתקיפת המתלוננים לא תוכננה ושהדברים התפתחו כתוצאה מההתגרות החמורה של המתלון, אשר פגע בזכר אמם המנוחה של המערערים; אמנם המתלון בגיל 70 והוא מוגדר כזקן, אולם המדובר באדם שכוחו במתניו, כך שהחומרה המיוחדת הנובעת מגיל הקרבן אינה חלה במקרה זה; הפגיעה שנגרמה למתלוננים קלה והם לא נזקקו לטיפול רפואי ממש; שני המערערים נעדרי עבר פלילי וכל אחד מהם מנהל אורח חיים נורמטיבי ועובד בצורה סדירה; המערער 1 איש צבא קבע מזה כ-19 שנה והותרת עונש המאסר על כנו תביא להפסקת עבודתו, שהיא מרכז חיו; והמערערים הביעו צער וחרטה על התקרית.

ב"כ המשיבה טענה כי העונש שהוטל על המערערים הולם את חומרת מעשיהם ואת מדיניות הענישה הנוהגת ואין להתערב בו. וציינה כי עמדת נפגעי העבירה הינה שיש להגן על גזר הדין.

שירות המבחן הגיש תסקירים על המערערים, בהם צוינו בין היתר הדברים הבאים.

בנוגע למערער 1- הוא בן 41. רווק. משרת בצבא הקבע מזה כ- 19 שנה. הציג תעודות הצטיינות והוקרה. סיים 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית ושירת שירות צבאי מלא כבחן נגמ"ש. ללא עבר פלילי. הודה בביצוע העבירה. ותיאר כי תחילה ניסה להפריד בין אחיו לדודו, המתלון, אך הפגיעה הקשה בכבוד אמו ותחושת המחויבות לעזור לאחיו גרמו לו לנהוג כפי שנהג. ביטא תחושות בושה וחרטה ומבין שעליו לפצות את נפגעי העבירה. וציין כי התנהגותו באירוע העבירה אינה מאפיינת אותו. שירות המבחן שוחח עם המתלון אשר שיתף את שירות המבחן בתחושת פגיעה משמעותית שכן מדובר בבני משפחה, ומאז האירוע הם לא התנצלו בפניו. שירות המבחן סקר את גורמי הסיכוי והסיכון של המערער, וסבר כי יש לסייע למערער לשמר את החלקים המתפקדים בהתנהגותו תוך בחינת התנהגותו האלימה באירוע העבירה. וציין שהמערער מביע רצון להתנצל בפני המתלוננים, ויש מקום להפנותו לצדק מאחה. המערער הסכים להשתתף בהליך אך המתלון אמר כי הוא ישקול את הדברים לאחר שינתן פסק הדין בערעור.

ובסופם של דברים שירות המבחן המליץ להטיל על המערער צו מבחן ושעות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות. אשר להרשעה, צוין כי המערער חושש שהרשעתו תביא לפיטוריו, ושירות המבחן המליץ לשקול לבטלה.

בנוגע למערער 2- הוא בן 28, נשוי ואב לפעוטה בת 1.5 שנים. עובד כנהג חלוקה במפעל. סיים 10 שנות לימוד. ביצע שירות צבאי מלא כנהג. ללא עבר פלילי. אשר לעבירות, מבטא אחריות על מעשיו ומודה בעובדות כתב האישום. תיאר

כי היה נתון במצב רגיש ואיבד שליטה על עצמו לאחר שהמתלונן אחז בו. הביע חרטה. שירות המבחן סקר את גורמי הסיכון והסיכוי של המערער. התרשם כי התנהגותו בעבירה היא אירוע נקודתי שאינו מאפיין את התנהגותו, וכי קיים סיכון נמוך להישנות עבירות אלימות חוזרות. שירות המבחן ציין שהמערער שלל נזקקות טיפולית ומסר כי הוא ממוקד בדאגה למשפחתו הגרעינית. והביע חשש שגזר הדין יפגע בפרנסתו ויהווה מכשול להמשך התקדמותו. שירות המבחן התרשם כי למערער מערכת ערכים נורמטיבית והוא אינו זקוק לטיפול. ובשל הערכת הסיכון הנמוכה, העובדה שאין לו עבר פלילי ומדובר באירוע חריג ונקודתי, המליץ להטיל עליו עונש של 350 שעות של"צ ולבטל את הרשעתו.

לאחר עיון בכל החומרים הנוגעים לענין ושמיעת טיעוני הצדדים החלטנו להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא, כפי שיתואר להלן-

האלימות היא רעה חולה, הבאה לביטוי במישורי החיים השונים, בתוך המשפחה, בין שכנים, על הכביש, ובאינטראקציות שונות בין זרים. היא פוגעת בקרבנות הישירים שלה ובחברה בכללה, משפיעה על תחושת הביטחון ויוצרת אווירה ציבורית עכורה. המלחמה בה היא מלחמה על מראית פני החברה ואיכות חייה. משכך, הקו העונשי הבולט בעבירות האלימות הוא של חומרה.

כמו ברוב העבירות האחרות, גם בעבירות האלימות מתחם העונש ההולם ובהמשך העונש עצמו, מושפעים מהנסיבות והנתונים הקונקרטיים. בענייננו, מתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט קמא מתאים לנסיבות. יוזכר שהמערער בחורים צעירים ובריאם ושניהם תקפו ביחד אדם בן 70 בסדרת אגרופים וכתוצאה מכך הוא נחבל וסבל כאבים והוצרך להגיע לבית חולים ולעבור בדיקות הדמיה לשלילת נזק חמור יותר.

בית המשפט לקח בחשבון את נסיבות המעשה ואת נתוני המערער והעונש שנקבע להם נמצא בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם, כך שאין לומר שהוא חמור מעבר למידה.

איננו מוצאים מקום להרחיב בשאלת ביטול הרשעת המערער 1, שכן מעשה העבירה שלו, בנסיבותיו, איננו מתאים לביטול הרשעה וכך עניינו איננו עומד באחד משני המבחנים המרכזיים שצויינו בפסיקה בסוגיה זו.

למרות האמור, מצאנו לנכון להתערב בעונשם של המערער משיקולי שיקום. המערער 1 בן 41, רווק, ללא כל עבר פלילי. הוא משרת בצבא הקבע במשך שנים ארוכות. אורח חייו נורמטיבי ומועיל והתנהגותו באירוע חריגה לו. הוא הביע חרטה על התנהגותו ונראה שההליך המשפטי הרתיע אותו. הותרת עונש המאסר בעבודות שירות שנקבע לו על כנו עלולה להביא לכך שהוא יאבד את מקום עבודתו, שעבורו הוא הרבה מעבר למקום עבודה בלבד, ולהסיט אותו ממהלך חייו.

תוצאה הלוואי של העונש, שהוא עצמו מתאים לנסיבות, תפגע במערער במידה החורגת מהפרופורציה המתאימה עד כי היא הופכת את העונש עצמו לבלתי מידתי.

המערער 2, בחור צעיר יחסית, ללא עבר פלילי וללא דפוסים עברייניים, מגלה אחריות כלפי משפחתו, מנהל אורח חיים נורמטיבי, עובד בצורה סדירה, ומעשה העבירה שביצע חריג בהתנהלותו. ותקופת המאסר בעבודות שירות שנקבעה לו תפגע קשות בו ובמשפחתו.

נוכח האמור, ובעיקר על יסוד שיקולי שיקום המערער ואחידות הענישה, אנו מבטלים את רכיב המאסר בעבודות שירות שנקבע למערער 1. המערער יעמוד למבחן לתקופה של שנה ויבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250

שעות בהתאם לתכנית שתוכן על ידי שירות המבחן ותוגש לאישור בית המשפט. יתר הוראות גזר הדין של המערער 1 יעמדו בעינם.

אשר למערער 2, אנו מעמידים את תקופת המאסר בעבודות שירות שלו על 3 חודשים. המערער יעמוד למבחן לתקופה של 6 חודשים. יתר הוראות גזר הדין הנוגעות אליו יעמדו בעינן.

על המערער 2 להתייצב ביום 10.11.21 בפני הממונה על עבודות השירות, לתחילת ביצוע עבודת השירות שלו.

המזכירות תעביר את ההחלטה לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

**ניתן היום, כ"ט חשוון תשפ"ב,
04 נובמבר 2021, במעמד
הצדדים.**

יובל ליבדרו, שופט

גיל דניאל, שופט

אליהו ביתן, סגן נשיאה